

Annual report to the Welsh Language Commissioner on implementation of LSB Welsh Language Scheme

1. Introduction

- 1.1. This report covers the period from October 2012 to October 2013.
- 1.2. The Legal Services Board (LSB) is the independent body responsible for overseeing the regulation of lawyers in England and Wales. Our goal is to reform and modernise the legal services market place by putting the interests of consumers at the heart of the system, reflecting the objectives of the statute that created us, the Legal Services Act 2007.
- 1.3. The LSB does not deal with the public or providers of legal services directly – this is the role of the [approved regulators](#). The regulatory rules and guidance that we develop are aimed, amongst other things, at ensuring that the approved regulators have robust internal governance in place and that we are able to enforce these rules effectively.

2. Progress

- 2.1. During this reporting period, we have focused on continuing to ensure that our responsibilities are effectively carried out. There were no specific actions to be met this year in our agreed action plan.
- 2.2. We have considered the recommendation given in the Welsh Language Commissioner's response to our 2011/2012 report to increase awareness of the public's ability to receive correspondence in Welsh. As, since 2009, we have not received any requests to receive correspondence in Welsh, to have a document translated into Welsh or to conduct a conversation in Welsh, we have concluded that further action in this area would be disproportionate for us. However, should we begin to receive such requests we will review this decision. We will of course continue to be clear on our website that we are willing and able to correspond in Welsh.

3. Research

3.1. The Legal Services Consumer Panel (LSCP) included a booster sample of Welsh respondents in their annual Tracker Survey. This ensured that they could draw statistically significant findings for this group. In addition the Panel wrote to stakeholders in Wales with a tailored summary of the main findings for Welsh respondents. During this period the Panel also undertook qualitative research on consumer attitudes towards risk and people with learning disabilities, both pieces included locations in Wales.

4. Engagement with welsh speakers

- 4.1. From October 2012 to October 2013, the nature of our work did not require any material to be produced in Welsh to comply with our Welsh Language Scheme. We therefore have been unable to measure the quality or timing of these publications. In addition, we have not received any phone calls from any organisations or individuals wishing to speak in Welsh.
- 4.2. In line with our responsibilities to understand the market for legal services in England and Wales, we have recently reviewed our understanding and plans for engagement with legal services stakeholders in Wales. This has included a meeting in which the attendee was offered the opportunity to conduct the meeting in Welsh but this was declined.
- 4.3. The LSB CEO will attend the Legal Wales Conference in October 2013.
- 4.4. We are also considering conducting research into the legal services in Wales. It is intended that this research would be delivered in 2014/15 and, if it proceeds, we would host a roundtable event in Wales to mark its publication. Should this research go ahead, we will endeavour to include aspects relating to the use of Welsh. Any findings will form part of next year's report.

5. Conclusion

- 5.1. Activity during this reporting period demonstrates that the LSB has embedded the Welsh Language Scheme fully throughout the organisation although there remains limited opportunities for more active promotion of the Welsh language as a consequence of our remit. In the next year we will focus more on increasing our understanding of how legal services are delivered in Wales and will consider how we may need to reflect any issues in our policies.
- 5.2. We will continue to monitor the development of the Welsh Language Standards and review how we will need to reflect them in our policies going forward.

October 2013

ANNEX 1

Legal Services Board Welsh Language Scheme Annual Review 2012-2013

Section	Action	Success Criteria	Target Date	October 2013 Review / Update	Further Action
3. Service Planning and Delivery	<ul style="list-style-type: none"> • We will introduce checks into the policy development process to ensure that the Welsh Language is taken into consideration and to ensure that there are no obstacles to prevent the Approved Regulators using Welsh when delivering services to the public in Wales. 	<ul style="list-style-type: none"> • Policies, initiatives and services are consistent with commitments made in the Welsh Language Scheme 	November 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Completed • Training has been provided to all members of staff • Corporate Policies (Project Management Policy and Project Initiation Document Template) have been updated to incorporate guidance and direction regarding the commitments made in the Welsh Language Scheme <p>2012/13</p> <ul style="list-style-type: none"> • New starters have received training on the Welsh Language Scheme • A refresher session was provided to all members of staff at an all colleague forum. 	<ul style="list-style-type: none"> • None required

4.1. Correspondence	<ul style="list-style-type: none"> • We will issue guidance to colleagues on all aspects of our duties outlined in the Welsh Language Scheme. This will include, in respect of correspondence received in Welsh: <ul style="list-style-type: none"> ◦ The requirement to respond in Welsh to any correspondence sent in Welsh within the same timescale as other correspondence. ◦ That we will initiate correspondence with individuals, groups or organisations in Welsh if we know that this is their preferred language. • A database will be established of those organisations who wish to deal in Welsh. • Correspondence received in Welsh will be logged in our existing Correspondence Register and the time taken to respond will be monitored. 	<ul style="list-style-type: none"> • Welsh correspondence is responded to in Welsh within the same timescales as other correspondence 	<p>November 2010</p> <p>October 2010</p> <p>October 2010 – on-going monitoring</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Completed <ul style="list-style-type: none"> • Training has been provided to all members of staff and all staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme • Desk guidance has been issued to all staff outlining duties in Welsh Language Scheme including what to do when responding to Correspondence in Welsh • LSB Correspondence Policy has been updated to reflect duties in the Welsh Language Scheme and response templates have been prepared in Welsh • Completed <ul style="list-style-type: none"> • Excel Database created • As yet no correspondence has been received in Welsh, therefore no monitoring data is available <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • No correspondence has been received in Welsh. <p>2012/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • No correspondence has been received in Welsh. • Decision made not to increase awareness of public's ability to receive correspondence in Welsh 	<ul style="list-style-type: none"> • We will continue to log and monitor any correspondence received in Welsh • Consideration will be given in 2012/13 as to whether to take steps increase awareness of the public's ability to receive correspondence in Welsh
------------------------	--	--	--	--	--

4.2. Telephone Calls	<ul style="list-style-type: none"> • We will issue guidance to colleagues on all aspects of our duties outlined in the Welsh Language Scheme. This will include, in respect of dealing with telephone calls in Welsh: <ul style="list-style-type: none"> ○ The requirement to offer those who wish to speak in Welsh the option of writing to us or e-mailing in Welsh or continuing the conversation in English. 	<ul style="list-style-type: none"> • Colleagues will have a clear understanding of how to handle telephone calls in Welsh. 	November 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Completed • Training has been provided to all members of staff and all staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme • Desk guidance has been issued to all staff outlining duties in Welsh Language Scheme including the requirements guidance of how to deal with telephone calls in Welsh 	<ul style="list-style-type: none"> • None required
4.3. Meetings	<ul style="list-style-type: none"> • We will issue guidance to colleagues on aspects of our duties outlined in the Welsh language Scheme. This will include, in respect of holding meetings in Welsh: <ul style="list-style-type: none"> ○ Public meetings held in Wales must be publicised in Welsh and English and attendees asked to inform us in advance of their preferred language ○ Guidance to help colleagues decide whether translation facilities are needed for public meetings held in Wales 	<ul style="list-style-type: none"> • Colleagues have a clear understanding of the translation facilities that should be offered at meetings in Wales. 	November 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Completed • Training has been provided to all members of staff and all staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme • Desk guidance has been issued to all staff outlining duties in Welsh Language Scheme including the translation facilities that should be offered at meetings in Wales and whether meetings should be offered 	<ul style="list-style-type: none"> • None required

4.4. Corporate Identity	<ul style="list-style-type: none"> We will develop fully bilingual templates and headed paper to use in Wales and for documents that are used in Wales. 	<ul style="list-style-type: none"> A consistent corporate identity is presented on all documentation presented in Welsh or English 	October 2010	<ul style="list-style-type: none"> Completed Welsh LSB Logo and headed templates produced No publication or correspondence has been produced in Welsh since launch of Welsh Language Scheme 	<ul style="list-style-type: none"> None required
4.5. Publications	<ul style="list-style-type: none"> We will issue guidance to colleagues on all aspects of our duties outlined in the Welsh Language Scheme. This will include, in respect of translating publications into Welsh: <ul style="list-style-type: none"> Guidance for determining which publications should be translated into Welsh. Ensuring that when new policies are being formulated or documents drafted the linguistic consequences of potential translations are considered. 	<ul style="list-style-type: none"> Colleagues have a clear understanding of when a document should be translated into Welsh and that a consistent approach is applied across the organisation. Documents that have been translated into Welsh are issued in a bilingual format or at the same time as the English version where this is practicable. Documents presented in Welsh are presented to the same standard as the English versions. 	November 2010	<ul style="list-style-type: none"> Completed Training has been provided to all members of staff and all staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme Desk guidance has been issued to all staff outlining duties in Welsh Language Scheme and what to do when planning a publication The need to consider the linguistic consequences of Welsh is specified in Consultation Guidance and Project Initiation Documents No publication or correspondence has been produced in Welsh since launch of Welsh Language Scheme therefore unable to measure the quality or timing of these publications 	<ul style="list-style-type: none"> None required

<p>4.6. Press Notices</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We will put in place procedures to ensure that, where time permits, press releases to the Welsh and English language press and broadcasting media in Wales will be simultaneously issued bilingually where deadlines permit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Colleagues have a clear understanding of when press releases should be issued in Welsh or bilingually and a consistent approach is taken across the organisation. 	<p>November 2010</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Completed • Training has been provided to all members of staff and all staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme • Desk guidance has been issued to all directing them to ensure that they consider the need to produce a press release to support a documentation at the earliest opportunity and to inform the Media and Public Affairs Manager so that this can be appropriately planned • No Welsh or bilingual press releases have been required in 2010/2011 <p>2012/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • No Welsh or bilingual press releases have been required in 2012/13 	<ul style="list-style-type: none"> • None required
---------------------------	--	---	----------------------	---	---

4.7 Recruitment	<ul style="list-style-type: none"> • We will ensure that our commitments in the Welsh Language Scheme are reflected in our recruitment policy. This will include: <ul style="list-style-type: none"> ◦ If the LSB places recruitment advertisements in English language newspapers (or similar media) distributed mainly or wholly in Wales, they will be bilingual, or appear as separate Welsh and English. ◦ Place Welsh notices in Welsh language publications. ◦ The requirement to ensure that the Welsh and English versions will be equal in terms of format, size, quality and prominence. 	<ul style="list-style-type: none"> • The commitments made in the Welsh Language Scheme are reflected in our recruitment policy. • Colleagues are aware and understand our recruitment responsibilities under the Welsh Language Scheme. 	November 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Completed • Training has been provided to all members of staff and all staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme • The LSB recruitment policy reflects our requirements regarding advertising and all aspects of diversity and equality. • The Corporate Director will provide direction to colleagues wishing to advertise vacancies in the press if it is considered necessary to advertise in Welsh, in line with the LSB Recruitment Policy <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • Decision made not to make specific reference as all advertisements must be approved by Corporate Director so direction will be given at that point. <p>2012/13</p> <ul style="list-style-type: none"> • We have not placed any recruitment adverts in any Welsh publications or English Language publications distributed mainly or wholly in Wales. 	<ul style="list-style-type: none"> • None required
-----------------	--	---	---------------	--	---

<p>4.8. Publicity Campaigns and Advertising</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We will issue guidance to colleagues on aspects of our duties outlined in the Welsh language Scheme. This will include, in respect of launching publicity campaigns and Advertising in Welsh: <ul style="list-style-type: none"> ◦ That all supporting material will be produced fully bilingually, or as separate Welsh and English versions. Both versions will be available simultaneously and will be equally accessible. ◦ General advertisements, that are not for recruitment purposes and are of specific interest to the public in Wales or of major significance to the public of great Britain , will be issued as a bilingual version in the Welsh press 	<ul style="list-style-type: none"> • Colleagues will understand when it is necessary to produce material in Welsh and a consistent approach is adopted across the organisation if publicity campaigns and advertising are launched in Welsh. 	<p>November 2010</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Completed • Training has been provided to all members of staff • All members of staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme • Staff have been directed to consider the requirements for Welsh publicity and documentation as part of the comms. strategy of a project and recorded in the Project Initiation Document • Desk guidance has been issued to all staff outlining duties in Welsh Language Scheme about publicity material to accompany Welsh Language publications • No Welsh Publicity materials have been required in 2010/11 <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • One stakeholder event was held in Wales (out of 5 in total). All publicity was issued in line with the duties of the Welsh Language Scheme. Details have been provided in the main report. <p>2012/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • No stakeholder events or publicity campaigns were conducted in Wales in 2012/13. 	<ul style="list-style-type: none"> • None required
---	---	---	----------------------	---	---

4.9. Website	<ul style="list-style-type: none"> When designing a new website, or redeveloping our existing website, we will take the Welsh Language Board's <i>Bilingual Software Guidelines and Standards</i> into consideration and any other guidance issued by the Welsh Language Board with regard to developing websites. Whenever we post English language publications on our websites, if they have been produced, the Welsh versions will be posted at the same time or as soon as practically possible We will agree with the Welsh Language Board a programme to increase the Welsh content on our website 	<ul style="list-style-type: none"> Welsh language publications will be available on the website. If appropriate the website will reflect the Welsh Language Boards <i>Bilingual Software Standards</i> 	November 2010 In line with LSB timetable for IT/website development.	<ul style="list-style-type: none"> Completed - Availability of all Welsh LSB publications on website (only Welsh Language Scheme has been required) Uncompleted – Development of Welsh version of the LSB website homepage. <p>2011/2012 Completed Year one and Two commitments</p> <ul style="list-style-type: none"> On advice from the Welsh Language Board an update of the Scheme was not required Fundamental review of website has been put on further hold due to resource restrictions. Welsh versions of 'Home' and 'Contact- Us' pages on LSB and LSCP websites have launched. <p>2012/13</p> <ul style="list-style-type: none"> Since the launch of the LSB in 2009 we have not received any feedback with regards to Welsh content on our website. This includes in relation to the changes that we made in 2011/12. We have therefore not made any further changes to increase the Welsh Content in 2012/13. We will continue to keep this under review and made changes based on any consumer feedback. 	<ul style="list-style-type: none"> None required
--------------	--	--	---	---	---

4.10 Official Notices and Public Notices	<ul style="list-style-type: none"> • All official and public notices published or posted in public places in Wales will be issued bilingually or in both Welsh and English language versions. 	<ul style="list-style-type: none"> • Staff will have a clear understanding of their responsibilities when issuing official or public notices in public places in Wales. 	November 2010	<ul style="list-style-type: none"> • Completed • Training has been provided to all members of staff • All members of staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme 	<ul style="list-style-type: none"> • None required
--	--	--	---------------	---	---

<p>5. Implementing the Scheme</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Internal guidance will be produced for colleagues to ensure that they are fully aware of the terms of the scheme and understand their duties under it. • A training session will be arranged for colleagues to increase awareness of the scheme and to explain how it will affect their day-to-day work. • Correspondence received in Welsh will be logged in our existing Correspondence Register and the time taken to respond will be monitored. • We will contract the services of a fully qualified translator to help with delivering aspects of the scheme. • Requests for telephone conversations and the number of times the option to use Welsh at a meeting in Wales is taken up will be logged so that we are able to monitor the number of instances these requests have been made and review the Welsh Language Scheme as appropriate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Internal guidance will be produced and issued to staff. • Colleagues will fully understand their responsibilities under the Welsh Language Scheme • The commitments made in the Welsh Language Scheme will be applied consistently across the organisation by each colleague. 	<p>November 2010 December 2010 October 2010</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Completed • Training has been provided to all members of staff • All members of staff have been issued with a copy of the Welsh Language Scheme • Internal Policies and process documentation have been updated to reflect requirements of the Welsh Language Scheme <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • No new internal policies have been produced in this period <p>2012/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • No new internal policies have been produced in this period 	<ul style="list-style-type: none"> • Any new internal policies or project documentation produced in 2012/2013 will reflect the requirements of the Welsh Language Scheme.
-----------------------------------	--	---	---	---	--

6.Monitoring the Scheme	<ul style="list-style-type: none"> • We will monitor our performance in meeting the commitments made in the Scheme and record the demand for Welsh language services, including any demand for services that go beyond the commitments we have made. • Each October the LSB will provide the Welsh Language Board with a completed assessment form evaluating performance in implementing the Scheme. The report will be presented to the SMT and Board before being submitted to the Welsh language Board. 	<ul style="list-style-type: none"> • Progress in implementing the commitments made in the Welsh Language Scheme will be incorporated into the LSB performance management process. • The LSB will submit an annual report to the Welsh Language Board in an agreed format and on time. 	<p>Monthly from November 2010</p> <p>Annually in October</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Most of the action plan requirements were completed by November 2010 and where this had not happened (website) plans were in place to address this therefore monthly reporting was not necessary. • Responsibility for implementing the Welsh Language Scheme lies with the Business Planning Associate and an appropriate performance objective has been set that includes ensuring that the action plan is met and submitting the annual report • Annual report submitted to Welsh Language Board <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • The required actions for this reporting period have been met. <p>2012/13</p> <ul style="list-style-type: none"> • No actions were required in this reporting period 	<ul style="list-style-type: none"> • Progress for developing further Welsh content on the LSB website will be monitored along with progress for any broader Website development project • The LSB will continue to monitor any developments regarding the new Welsh Language Measure and respond accordingly
-------------------------	---	---	--	---	--

Adroddiad blynnyddol i Gomisiynydd y Gymraeg ar weithrediad Cynllun Iaith Gymraeg yr LSB

1. Cyflwyniad

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn cwmpasu'r cyfnod o Hydref 2011 hyd at Hydref 2012.
- 1.2. Y Bwrdd Gwasanaethau Cyfreithiol (LSB) yw'r corff annibynnol sy'n gyfrifol am oruchwyllo rheoleiddiad cyfreithwyr yng Nghymru a Lloegr. Ein nod yw diwygio a moderneiddio'r farchnad gwasanaethau cyfreithiol trwy osod buddiannau defnyddwyr yng nghalon y system, gan adlewyrchu amcanion y statud a'n creodd, y Ddeddf Gwasanaethau Cyfreithiol 2007.
- 1.3. Nid yw'r LSB yn delio'n uniongyrchol â'r cyhoedd na darparwyr gwasanaethau cyfreithiol – rôl y rheolyddion cymeradwy yw hyn. Mae'r rheolau rheoleiddiol a'r canllaw a ddatblygwn wedi eu hanelu, ymysg pethau eraill, at sicrhau bod gan y rheolyddion cymeradwy lywodraethu mewnol cadarn ac y gallwn orfodi'r rheolau hyn yn effeithiol.

2. Cynnydd

- 2.1. yn ystod y cyfnod adrodd hwn, rydym wedi canolbwyntio ar barhau i sicrhau y cyflawnir ein cyfrifoldebau yn effeithiol. Nid oedd unrhyw weithredoedd penodol i'w bodloni eleni yn ein cynllun gweithredu a gytunwyd.
- 2.2. Rydym wedi ystyried yr argymhelliaid a roddwyd yn ymateb Comisiynydd y Gymraeg i'n hadroddiad 2011/2012 i gynyddu ymwybyddiaeth o allu'r cyhoedd i dderbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Gan nad ydym, ers 2009, wedi derbyn unrhyw geisiadau i dderbyn gohebiaeth yn Gymraeg, i gael cyfieithu dogfen i'r Gymraeg neu i gynnal sgwrs yn Gymraeg, rydym wedi casglu y byddai gweithredu pellach yn y maes hwn yn anghymesur i ni. fodd bynnag, pe byddem yn dechrau derbyn geisiadau o'r fath, byddwn yn adolygu'r penderfyniad hwn. Wrth gwrs, byddwn yn dal i fod yn glir ar ein gwefan ein bod yn barod i ac yn gallu cyfathrebu yn Gymraeg.

3. Ymchwil

3.1. Cynhwysodd y Panel Defnyddwyr Gwasanaethau Cyfreithiol (LSCP) sampl atgyfnerthol o ymatebwyr Cymraeg yn eu Harolwg Traciwr blynnyddol. Roedd hyn yn sicrhau y gallent ddod i gasgliadau gydag arwyddocâd ystadegol ar gyfer y grŵp hwn. Yn ogystal, fe ysgrifennodd y Panel at randdeiliaid yng Nghymru gyda chrynodeb penodol o brif gasgliadau'r ymatebwyr Cymraeg. yn ystod y cyfnod hwn, cyflawnodd y Panel hefyd ymchwil ansoddol ar agweddu defnyddwyr tuag at risg a phobl gydag anableddau dysgu, gyda'r ddau ddarn yn cynnwys lleoliadau yng Nghymru.

4. Ymgysylltu â siaradwyr Cymraeg

- 4.1. O Hydref 2012 i Hydref 2013, nid oedd natur ein gwaith yn gofyn i ni gynhyrchu unrhyw ddeunydd yn Gymraeg i gydymffurfio â'n Cynllun Iaith Gymraeg. Felly nid ydym wedi gallu mesur ansawdd nac amseriad y cyhoeddiadau hyn. Yn ogystal, nid ydym wedi derbyn unrhyw alwadau ffôn gan unrhyw sefydliadau nac unigolion sydd eisiau siarad Cymraeg.
- 4.2. Yn unol â'n cyfrifoldebau i ddeall y farchnad ar gyfer gwasanaethau cyfreithiol yng Nghymru a Lloegr, rydym wedi adolygu ein dealltwriaeth a chynlluniau i ymgysylltu â rhanddeiliaid gwasanaethau cyfreithiol yng Nghymru. Mae hyn wedi cynnwys cyfarfod ble cynigiwyd i'r sawl oedd yn mynychu y gellid cynnal y cyfarfod yn Gymraeg, ond gwrthodwyd hyn.
- 4.3. Bydd Prif Swyddog Gweithredol yr LSB yn mynychu Cynhadledd Cymru'r Gyfraith yn Hydref 2013.
- 4.4. Rydym hefyd yn ystyried cyflawni ymchwil i wasanaethau cyfreithiol yng Nghymru. Y bwriad yw y byddai'r ymchwil hwn yn cael ei gwblhau yn 2014/15 ac, os yw'n bwrw ymlaen, byddem yn cynnal digwyddiad ford gron yng Nghymru i nodi ei gyhoeddiad. Os bydd yr ymchwil hwn yn mynd yn ei flaen, byddwn yn ymdrechu i gynnwys agweddu yn ymwneud â'r defnydd o'r Gymraeg. Bydd unrhyw gasgliadau yn rhan o adroddiad y flwyddyn nesaf.

5. Casgliadau

- 5.1. Mae gweithgaredd yn ystod y cyfnod adrodd hwn yn arddangos fod yr LSB wedi mewnosod y Cynllun Iaith Gymraeg yn llawn ledled y sefydliad er mai prin iawn yw'r cyfleoedd i hyrwyddo'r Gymraeg yn fwy gweithredol o ganlyniad i'n cylch gorchwyl. Yn y flwyddyn nesaf, byddwn yn canolbwytio mwy ar gynyddu ein dealltwriaeth o sut y darperir gwasanaethau cyfreithiol yng Nghymru ac yn ystyried sut fydd angen i ni adlewyrchu unrhyw faterion yn ein polisiau.

5.2. Byddwn yn parhau i fonitro datblygiad y Safonau Iaith Gymraeg ac yn adolygu sut fydd angen i ni eu hadlewyrchu yn ein polisiau wrth symud ymlaen.

Hydref 2013

ATODIAD 1

Adolygiad Blynnyddol Cynllun Iaith Gymraeg y Bwrdd Gwasanaethau Cyfreithiol 2012-2013

Rhan	Gweithred	Meini Prawf Llwyddiant	Dyddiad Targed	October 2013 Review / Update	Gweithredu Pellach
3. Cynllunio a Chyflenwi Gwasanaeth	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn cyflwyno gwiriadau i'r broses datblygu polisi i sicrhau yr ystyrir y Gymraeg ac i sicrhau nad oes unrhyw rwystrau i atal y Rheolyddion Cymeradwy rhag defnyddio'r Gymraeg wrth gyflenwi gwasanaethau i'r cyhoedd yng Nghymru. 	<ul style="list-style-type: none"> Polisiau, mentrau a gwasanaethau yn gyson ag ymrwymiadau a wnaed yn y Cynllun Iaith Gymraeg 	Tachwedd 2010	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff Mae Polisiau Corfforaethol (Polisi Rheoli prosiect a Thempled Dogfen Cychwyn Prosiect) wedi eu diweddu i ymgorffori canllaw a chyfarwyddyd parthed yr ymroddiadau a wnaed yn y Cynllun Iaith Gymraeg <p>2012/13</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae dechreuwyr newydd wedi derbyn hyfforddiant ar y Cynllun Iaith Gymraeg. Darparwyr sesiwn gloyw i bob aelod o staff mewn fforwm i'r holl gydweithwyr. 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen

<p>4.1. Gohebiaeth</p>	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn cyhoeddi canllaw i gydweithwyr ar bob agwedd o'n dyletswyddau a amlinellir yn y Cynllun Iaith Gymraeg. Bydd hyn yn cynnwys, parthed gohebiaeth a dderbyniwyd yn Gymraeg: <ul style="list-style-type: none"> Y gofyniad i ymateb yn Gymraeg i unrhyw ohebiaeth a anfonwyd yn Gymraeg o fewn yr un cyfnod amser ag ar gyfer gohebiaeth arall. Ein bod yn cychwyn cyfathrebu ag unigolion, grwpiau neu sefydliadau yn Gymraeg os gwyddom mai dyma yw eu hiaith ddewisol. Byddwn yn sefydlu cronfa ddata o'r sefydliadau hynny sydd eisai i ni ddelio â nhw trwy gyfrwng y Gymraeg. Bydd cyfathrebu a dderbynir trwy gyfrwng y Gymraeg yn cael ei gofnodi ar ein Cofrestr Cyfathrebu bresennol gan fonitro'r amser a gymer i ymateb. 	<ul style="list-style-type: none"> Ymatebir i ohebiaeth Cymraeg yn Gymraeg o fewn yr un cyfnod o amser â chyfathrebu arall 	<p>Tachwedd 2010</p> <p>Hydref 2010</p> <p>Hydref 2010 – monitro parhaus</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd <ul style="list-style-type: none"> Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff ac mae'r holl staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg Cyhoeddwyd canllaw desg i holl staff yn amlinellu dyletswyddau yn y Cynllun Iaith Gymraeg yn cynnwys beth i'w wneud wrth ymateb i Ohebiaeth yn Gymraeg Mae Polisi Gohebiaeth yr LSB wedi ei ddiweddu i adlewyrchu dyletswyddau yn y Cynllun Iaith Gymraeg ac mae templedi ymateb wedi eu paratoi yn Gymraeg Cwblhawyd <ul style="list-style-type: none"> Wedi creu Cronfa Ddata Excel Hyd yn hyn nid ydym wedi derbyn unrhyw ohebiaeth yn Gymraeg, ac felly nid oes data monitro ar gael <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni dderbyniwyd gohebiaeth yn Gymraeg. <p>2012/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni dderbyniwyd gohebiaeth yn Gymraeg. Penderfynwyd peidio cynyddu ymwybyddiaeth o allu'r cyhoedd i dderbyn gohebiaeth yn Gymraeg 	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn parhau i gofnodi a monitro unrhyw ohebiaeth a dderbynir yn Gymraeg Yn 2012/13 byddwn yn ystyried a ddylid cymryd camau i gynyddu ymwybyddiaeth o allu'r cyhoedd i dderbyn gohebiaeth yn Gymraeg
----------------------------	---	---	--	---	--

4.2. Galwadau Ffôn	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn cyhoeddi canllaw i gydweithwyr ar bob agwedd o'n dyletswyddau a amlinellir yn y Cynllun Iaith Gymraeg. Bydd hyn yn cynnwys, parthed delio â galwadau ffôn yn Gymraeg: <ul style="list-style-type: none"> Y gofyniad i gynnig yr opsiwn o ysgrifennu neu anfon e-bost atom yn Gymraeg neu barhau gyda'r sgwrs yn Saesneg i unrhyw un sy'n ein ffonio ac sydd eisiall gallu siarad Cymraeg. Bydd gan gydweithwyr ddealltwriaeth glir o sut i ddelio â galwadau ffôn yn Gymraeg. 		Tachwedd 2010	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd <ul style="list-style-type: none"> Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff ac mae'r holl staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg Cyhoeddwyd canllaw desg i holl staff yn amlinellu dyletswyddau yn y Cynllun Iaith Gymraeg yn cynnwys y canllaw gofynion o sut i ddelio â galwadau ffôn yn Gymraeg 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen
--------------------	--	--	---------------	--	---

4.3. Cyfarfodydd	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn cyhoeddi canllaw i gydweithwyr ar bob agwedd o'n dyletswyddau a amlinellir yn y Cynllun Iaith Gymraeg. Bydd hyn yn cynnwys, parthed cynnal cyfarfodydd yn Gymraeg: <ul style="list-style-type: none"> Rhaid hysbysebu cyfarfodydd cyhoeddus a gynhelir yng Nghymru yn Gymraeg a Saesneg a gofyn i fynychwyr roi gwybod i ni o flaen llaw beth yw eu hiaith ddewisol Canllaw i helpu cydweithwyr i benderfynu p'un a oes angen cyfleusterau cyfieithu ar gyfer cyfarfodydd cyhoeddus a gynhelir yng Nghymru 	<ul style="list-style-type: none"> Mae gan gydweithwyr ddealltwriaeth glir o'r cyfleusterau cyfieithu y dylid eu cynnig mewn cyfarfodydd yng Nghymru. 	Tachwedd 2010	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff ac mae'r holl staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg Cyhoeddwyd canllaw desg i holl staff yn amlinellu dyletswyddau yn y Cynllun Iaith Gymraeg yn cynnwys y cyfleusterau cyfieithu y dylid eu cynnig ym mhob cyfarfod yng Nghymru a p'un a ddylid cynnig cyfarfodydd 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen
4.4. Hunaniaeth Gorfforaethol	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn cyfieithu templedi a phapur pennawd cwbl ddwyieithog i'w defnyddio yng Nghymru ac ar gyfer dogfennau a ddefnyddir yng Nghymru. 	<ul style="list-style-type: none"> Cyflwynir hunaniaeth gorfforaethol gyson ar unrhyw ddogfennaeth a gyflwynir yn Gymraeg neu Saesneg. 	Hydref 2010	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd Cynhyrchwyd Logo LSB a thempled i papur pennawd Cymraeg Nid oes unrhyw gyhoeddiad na gohebiaeth wedi ei gynhyrchu yn Gymraeg ers lansio'r Cynllun Iaith Gymraeg 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen

<p>4.5. Cyhoeddiadau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Byddwn yn cyhoeddi canllaw i gydweithwyr ar bob agwedd o'n dyletswyddau a amlinellir yn y Cynllun Iaith Gymraeg. Bydd hyn yn cynnwys, parthed cyfieithu cyhoeddiadau i'r Gymraeg: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Canllaw i bennu pa gyhoeddiadau a ddylid eu cyfieithu i'r Gymraeg. ◦ Sicrhau pan fydd polisiau newydd yn cael eu llunio neu ddogfennau'n cael eu drafftio, yr ystyrir oblygiadau ieithyddol cyfieithiadau posibl. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mae gan gydweithwyr ddealltwriaeth glir o bryd ddylid cyfieithu dogfen i'r Gymraeg ac y gweithredir ymagwedd gyson ledled y sefydliad. • Cyhoeddir dogfennau sydd wedi eu cyfieithu i'r Gymraeg ar ddiwyg dwyieithog neu ar yr un pryd â'r fersiwn Saesneg ble fo hyn yn ymarferol. • Cyflwynir dogfennau i'w cyflwyno yn Gymraeg i'r un safon â'r fersiynau Saesneg. 	<p>Tachwedd 2010</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cwblhawyd • Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff ac mae'r holl staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg • Cyhoeddwyd canllaw desg i holl staff yn amlinellu dyletswyddau yn y Cynllun Iaith Gymraeg a beth i'w wneud wrth gynllunio cyhoeddiad • Mae'r angen i ystyried oblygiadau ieithyddol y Gymraeg wedi ei ddynodi yn y Canllaw Ymgynghori a Dogfennau Cychwyn Prosiect • Ni chynhyrchwyd unrhyw gyhoeddiad na gohebiaeth yn y Gymraeg ers lansio'r Cynllun Iaith Gymraeg ac felly ni allwn fesur ansawdd nac amseriad y cyhoeddiadau hyn 	<ul style="list-style-type: none"> • Nid oes angen
------------------------------	---	---	--------------------------	---	---

4.6. Hysbysiadau i'r Wasg	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn sefydlu gweithdrefnau i sicrhau, ble fo amser yn caniatáu, y cyhoeddir datganiadau i'r wasg a chyfryngau darlledu Cymraeg a Saesneg yng Nghymru yn ddwyieithog ar yr un pryd os yw'r dyddiadau cau yn caniatáu hynny. 	<ul style="list-style-type: none"> Mae gan gydweithwyr ddealltwriaeth glir o ba bryd a ddylid cyhoeddi datganiadau i'r wasg yn Gymraeg neu ddwyieithog ac fe weithredir ymagwedd gyson ledled y sefydliad. 	Tachwedd 2010	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd <ul style="list-style-type: none"> Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff ac mae'r holl staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg Cyhoeddwyd canllaw desg yn eu cyfarwyddo i sicrhau eu bod yn ystyried yr angen i gynhyrchu datganiad i'r wasg i gefnogi dogfennaeth ar y cyfle cyntaf ac i hysbysu'r Rheolwr y Wasg a Materion Cyhoeddus er mwyn gallu cynllunio hyn yn briodol Ni fu angen unrhyw ddatganiadau i'r wasg Cymraeg na dwyieithog yn 2010/2011 <p>2012/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni fu angen unrhyw ddatganiadau i'r wasg Cymraeg na dwyieithog yn 2012/13 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen
---------------------------	---	---	---------------	---	---

4.7 Recriwtio	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn sicrhau fod ein hymroddiadau a wnaed yn y Cynllun Iaith Gymraeg wedi eu hadlewyrchu yn ein polisi recriwtio. Bydd hyn yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Os bydd LSB yn gosod hysbysebion recriwtio mewn papurau newydd (neu gyfryngau tebyg) Saesneg a ddosberthir ar y cyfan neu'n gyfan gwbl yng Nghymru, byddant yn ddwyieithog, neu byddant yn ymddangos yn Gymraeg a Saesneg ar wahân. Gosod hysbysiadau Cymraeg mewn cyhoeddiadau Cymraeg. Y gofyniad i sicrhau fod y fersiynau Cymraeg a Saesneg yn gyfartal o ran diwyg, maint, ansawdd ac amlygrwydd. 	<ul style="list-style-type: none"> Adlewyrchir yr ymroddiadau a wneir yn y Cynllun Iaith Gymraeg yn ein polisi recriwtio. Mae cydweithwyr yn ymwybodol o ac yn deall ein cyfrifoldebau recriwtio dan y Cynllun Iaith Gymraeg. 	Tachwedd 2010	<p>Cwblhawyd</p> <ul style="list-style-type: none"> Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff ac mae'r holl staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg Mae polisi recriwtio LSB yn adlewyrchu ein gofynion parthed hysbysebu a phob agwedd o amrywiaeth a chydraddoldeb. Bydd y Cyfarwyddwr Corfforaethol yn darparu cyfarwyddyd i gydweithwyr sydd eisiau hysbysebu swyddi gwag yn y wasg os ystyrir ei bod yn angenrheidiol hysbysebu yn Gymraeg, yn unol â Pholisi Recriwtio'r LSB <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> Penderfynwyd peidio cyfeirio'n benodol gan fod yn rhaid cael cymeradwyaeth y Cyfarwyddwr Corfforaethol ar gyfer pob hysbyseb, felly rhoddir cyfarwyddyd ar yr adeg honno. <p>2012/13</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid ydym wedi gosod unrhyw hysbysebion recriwtio mewn unrhyw gyhoeddiadau Cymraeg na chyhoeddiadau Saesneg a ddosberthir yn bennaf neu'n gyfan gwbl yng Nghymru. 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen
---------------	---	---	---------------	---	---

<p>4.8. Ymgyrchoedd Cyhoeddusrwydd a Hysbysebion</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Byddwn yn cyhoeddi canllaw i gydweithwyr ar bob agwedd o'n dyletswyddau a amlinellir yn y Cynllun Iaith Gymraeg. Bydd hyn yn cynnwys, parthed lansio ymgyrchoedd cyhoeddusrwydd a hysbysebu yn Gymraeg: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Y bydd yr holl ddogfennaeth ategol yn cael ei gynhyrchu'n gwbl ddwyieithog, neu fel fersiynau Cymraeg a Saesneg ar wahân. Bydd y ddwy fersiwn ar gael ar yr un pryd ac yr un mor hygrych. ◦ Cyhoeddir hysbysebion cyffredinol nad ydynt i ddiben reciwtio ac sydd o ddiddordeb arbennig i'r cyhoedd yng Nghymru neu o bwys mawr i gyhoedd Prydain Fawr, fel fersiwn ddwyieithog yn y wasg Gymraeg 	<ul style="list-style-type: none"> • Bydd cydweithwyr yn deall pryd fydd angen cynhyrchu deunydd yn Gymraeg, ac fe weithredir ymagwedd gyson ledled y sefydliad os yw ymgyrchoedd hyrwyddo a hysbysebu yn cael eu lansio yn Gymraeg. 	<p>Tachwedd 2010</p>	<p>Cwblhawyd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff • Mae pob aelod o staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg • Mae staff wedi eu cyfarwyddo i ystyried y gofynion ar gyfer cyhoeddusrwydd a dogfennaeth Cymraeg yn rhan o strategaeth gyfathrebu prosiect a'i gofnodi yn y Ddogfen Cychwyn Prosiect • Cyhoeddwyd canllaw desg i holl staff yn amlinellu dyletswyddau yn y Cynllun Iaith Gymraeg ynglŷn â deunydd cyhoeddusrwydd i gyd-fynd â chyhoeddiadau Iaith Gymraeg • Ni fu angen deunydd Cyhoeddusrwydd Cymraeg yn 2010/11 <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynhaliwyd un digwyddiad rhanddeiliaid yng Nghymru (o 5 i gyd). Cyhoeddwyd yr holl ddeunydd hyrwyddo yn unol â dyletswyddau'r Cynllun Iaith Gymraeg. Rhoddwyd manylion yn y prif adroddiad. <p>2012/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ni chynhaliwyd unrhyw ddigwyddiadau nac ymgyrchoedd cyhoeddusrwydd yng Nghymru yn 2012/13. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nid oes angen
--	---	---	--------------------------	--	---

4.9. Gwefan	<ul style="list-style-type: none"> Wrth ddylunio gwefan newydd, neu wrth ailddatblygu'r wefan gyfredol, byddwn yn ystyried <i>Canllawiau a Safonau Meddalwedd Dwyieithog</i> Bwrdd yr Iaith Gymraeg ac unrhyw ganllawiau tebyg a gyhoeddir gan y Bwrdd ynglŷn â dylunio gwefannau. Pryd bynnag fyddwn yn gosod cyhoeddiadau Saesneg ar ein gwefannau, os y'u cynhyrchwyd, bydd y fersiynau Cymraeg yn cael eu gosod ar yr un pryd ag sy'n ymarferol bosibl Byddwn yn cytuno ar raglen gyda Bwrdd yr Iaith Gymraeg i gynyddu cynnwys Cymraeg ar ein gwefan 	<ul style="list-style-type: none"> Bydd cyhoeddiadau Cymraeg ar gael ar y wefan. Os yn briodol, bydd y wefan yn adlewyrchu <i>Safonau Meddalwedd Dwyieithog</i> Bwrdd yr Iaith. 	Tachwedd 2010 Yn unol ag amserlen datblygu TG/gwefan LSB.	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd – Argaeledd holl gyhoeddiadau Cymraeg LSB ar y wefan (dim od y Cynllun Iaith Gymraeg fu angen) Heb gwblhau – Datblygu fersiwn Gymraeg o dudalen hafan gwefan LSB. <p>2011/2012 Cwblhawyd ymrwymiadau Blwyddyn Un a Dau</p> <ul style="list-style-type: none"> Ar dderbyn cyngor gan Fwrdd yr Iaith Gymraeg, nid oedd angen diweddarwr Cynllun. Mae'r adolygiad sylfaenol o'r wefan wedi ei ohirio ymhellach oherwydd cyfyngiadau ar adnoddau. Lansiwyd fersiynau Cymraeg o dudalennau 'Hafan' a 'Cysylltwch â Ni' ar wefannau LSB a LSCP. <p>2012/13</p> <ul style="list-style-type: none"> Ers lansio'r LSB yn 2009, nid ydym wedi derbyn unrhyw adborth o ran cynnwys Cymraeg ar ein gwefan. Mae hyn yn cynnwys mewn perthynas â'r newidiadau a wnaethom yn 2011.12. Felly nid ydym wedi gwneud unrhyw newidiadau pellach i gynyddu'r Cynnwys Cymraeg yn 2012/13. Byddwn yn parhau i adolygu hyn a gwneud newidiadau yn seiliedig ar unrhyw adborth gan ddefnyddwyr. 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen
-------------	--	---	--	---	---

4.10 Hysbysiadau Swyddogol a Hysbysiadau Cyhoeddus	<ul style="list-style-type: none"> Pob hysbysiad swyddogol a chyhoeddus i'w cyhoeddi neu osod mewn mannau cyhoeddus yng Nghymru yn cael eu cyhoeddi'n ddwyieithog neu yn Gymraeg a Saesneg. 	<ul style="list-style-type: none"> Bydd gan staff ddealltwriaeth gadarn o'u cyfrifoldebau wrth ddefnyddio hysbysiadau swyddogol neu gyhoeddus mewn mannau cyhoeddus yng Nghymru. 	Tachwedd 2010	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff Mae pob aelod o staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg 	<ul style="list-style-type: none"> Nid oes angen
---	--	---	------------------	---	---

5. Gweithredu'r Cynllun	<ul style="list-style-type: none"> Fe gynhyrchir canllaw mewnol i gydweithwyr i sicrhau eu bod yn gwbl ymwybodol o amodau'r cynllun ac yn deall eu cyfrifoldebau dano. Trefnir sesiwn hyfforddi i gydweithwyr er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r cynllun – ac er mwyn egluro sut y bydd yn effeithio ar eu gwaith o ddydd i ddydd. Bydd cyfathrebu a dderbynir trwy gyfrwng y Gymraeg yn cael ei gofnodi ar ein Cofrestr Cyfathrebu bresennol gan fonitro'r amser a gymer i ymateb. Byddwn yn contractio gwasanaethau cyfieithydd cwbl gymwysedig i helpu i gyflenwi agweddau o'r cynllun. Cofnodir y ceisiadau am sgyrsiau ffôn a'r nifer o adegau y ceisir y dewis i siarad Cymraeg mewn cyfarfod yng Nghymru er mwyn i ni allu monitro'r nifer o achosion y derbynir ceisiadau o'r fath ac adolygu'r Cynllun Iaith Gymraeg fel fo angen. 	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn cynhyrchu a dosbarthu canllaw mewnol i staff. Bydd cydweithwyr yn deall eu cyfrifoldebau dan y Cynllun Iaith Gymraeg yn llwyr Bydd yr ymrwymiadau a wneir yn y Cynllun Iaith Gymraeg yn cael eu gweithredu'n gyson ledled y sefydliad gan bob cydweithiwr. 	Tachwedd 2010 Rhagfyr 2010. Hydref 2010	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd Darparwyd hyfforddiant i bob aelod o staff Mae pob aelod o staff wedi derbyn copi o'r Cynllun Iaith Gymraeg Mae Polisiau Mewnol a dogfennaeth proses wedi eu diweddar i adlewyrchu gofynion y Cynllun Iaith Gymraeg <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni chynhyrchwyd unrhyw bolisiau mewnol newydd yn ystod y cyfnod hwn <p>2012/2013</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni chynhyrchwyd unrhyw bolisiau mewnol newydd yn ystod y cyfnod hwn 	<ul style="list-style-type: none"> Bydd unrhyw bolisiau mewnol neu ddogfennaeth prosiect a gynhyrchir yn 2012/2013 yn adlewyrchu gofynion y Cynllun Iaith Gymraeg.
-------------------------	--	--	---	--	---

6. Monitro'r Cynllun	<ul style="list-style-type: none"> Byddwn yn monitro'n perfformiad wrth fodloni'r ymrwymiadau a wnaed yn y Cynllun a chofnodi'r galw am wasanaethau Cymraeg, yn cynnwys unrhyw alw am wasanaethau sy'n mynd tu hwnt i'r ymrwymiadau yr ydym wedi eu gwneud. Pob Hydref bydd yr LSB yn darparu Bwrdd yr Iaith Gymraeg â ffurflen asesu gyflawn yn asesu perfformiad o ran gweithredu'r Cynllun. Cyflwynir yr adroddiad i'r SMT a'r Bwrdd cyn ei gyflwyno i Fwrdd yr Iaith Gymraeg. 	<ul style="list-style-type: none"> Bydd cynnydd ar weithredu'r ymroddiadau a wnaed yn y Cynllun Iaith Gymraeg yn cael ei gynnwys ym mhroses rheoli perfformiad yr LSB. Bydd yr LSB yn cyflwyno adroddiad blynnyddol i Fwrdd yr Iaith Gymraeg ar ffurf a gytunwyd ac yn brydlon. 	<p>Yn fisol o fis Tachwedd 2010</p> <p>Yn flynyddol ym mis Hydref</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cwblhawyd y mwyafrif o'r gofynion cynllun gweithredu erbyn Tachwedd 2010 a ble nad oedd hyn wedi digwydd (gwefan), roedd cynlluniau ar gael i ddelio â hyn ac felly nid oedd adrodd misol yn angenrheidiol. Mae cyfrifoldeb am weithredu'r Cynllun Iaith Gymraeg yn nwyo'r Swyddog Cynllunio Busnes ac mae amcan perfformiad priodol wedi ei sefydlu sy'n cynnwys sicrhau y bodlonir y cynllun gweithredu a chyflwyno'r adroddiad blynnyddol Cyflwynwyd adroddiad blynnyddol i Fwrdd yr Iaith Gymraeg <p>2011/2012</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae'r camau gweithredu gofynnol ar gyfer y cyfnod adrodd hwn wedi eu bodloni. <p>2012/13</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid oedd angen unrhyw weithredoedd yn ystod y cyfnod adrodd hwn 	<ul style="list-style-type: none"> Bydd cynnydd ar ddatblygu cynnwys Cymraeg pellach ar wefan yr LSB yn cael ei fonitro ynghyd â chynnydd ar gyfer unrhyw brosiect datblygu Gwefan ehangach Bydd yr LSB yn parhau i fonitro unrhyw ddatblygiadau parthed y Mesur Iaith newydd ac yn ymateb yn unol â hynny
----------------------	---	---	---	---	--